

Na temelju članka 58. i 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13 i 152/14.) Školski odbor na sjednici održanoj 27.05.2015. godine donio je

ETIČKI KODEKS NOSITELJA ODGOJNO- OBRAZOVNIH DJELATNOSTI

U OSNOVNOJ ŠKOLI AUGUST ŠENOA OSIJEK

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etički kodeks Škole donosi se u skladu s vizijom Škole, te nastojanjem da kroz promicanje temeljnih vrijednosti izgradimo što ugodnije školsko ozračje.

Članak 2.

Etički kodeks Škole odnosi se na sve radnike koji imaju zasnovan radni odnos u školi (učitelji, ravnatelji, stručni suradnici, administrativno-stručno i tehničko osoblje) i osobe na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

Etički kodeks Osnovne škole August Šenoa Osijek donosimo u svrhu promicanja temeljnih ljudskih vrijednosti i stvaranja ozračja kojime je svim sudionicima u odgojno-obrazovnom procesu osiguran osobni i profesionalni razvoj. Osnovne vrijednosti na kojima se temelji Etički kodeks su: poštovanje, znanje, tolerancija, odgovornost i kreativnost. Pod vrijednošću smatramo sve ono što razvija nečije potencijale, što potiče na zajednički život i izgrađuje kod osobe konstruktivnog i odgovornog člana zajednice.

Članak 3.

Vrijednosti kao temelj izgradnje Etičkog kodeksa su:

- Poštovanje: svi radnici Škole dužni su poštivati tuđu osobnost, kao i različita mišljenja i stavove. Također, kroz odgojno-obrazovni proces nastojat će se kod učenika razvijati samopoštovanje, empatija i iskrenost u međuljudskim odnosima.

- Znanje: zadaća je učitelja kod učenika razvijati kompetencije potrebne za samostalnost i cjeloživotno učenje. Cilj kojemu je usmjeren odgojno-obrazovni proces je osposobiti učenike za preuzimanje odgovornosti za vlastito učenje.

- Tolerancija: zadaća je Škole organizirati nastavni proces na načelima demokratičnosti, otvorenosti i fleksibilnosti kako bi se kod učenika razvijalo strpljenje, uljudnost i poštovanje različitosti.
- Odgovornost: svi suradnici Škole dužni savjesno se odnositi prema obvezama, radu i školskoj imovini. Škola kao odgojno-obrazovna ustanova veliku pozornost posvećuje disciplini i međusobnom povjerenju.
- Kreativnost: zadaća je svih učitelja kroz kreativnu nastavu i entuzijazam poticati kod učenika znatiželju, stvaralaštvo i razvoj darovitosti.

II. TEMELJNA NAČELA ETIČKOG KODEKSA

Članak 4.

Svi radnici Škole trebaju poštovati pozitivne propise i pravni poredak Republike Hrvatske i svojim radom i ponašanjem omogućavati primjenu propisa prema svima u Školi i pod jednakim uvjetima.

Članak 5.

Škola svakom radniku mora osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar Škole te druga prava zajamčena Ustavom i propisima Republike Hrvatske.

Svim radnicima Škole treba priznati pravo i osigurati uvjete nesmetana profesionalnoga razvoja i usavršavanja u skladu s osobnim mogućnostima i mogućnostima škole te u mjeri u kojoj ne narušavaju to isto pravo druge osobe. Svi radnici Škole imaju obveze i odgovornosti prema drugima u smislu poštena, iskrena i nepristrana ponašanja ali i nastojanja na podizanju kriterija izvrsnosti u svim domenama radi ostvarivanja zajedničkoga dobra Škole.

Članak 6.

Svaki se učitelj i stručni suradnik treba ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način da su isključeni svaka diskriminacija, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje. Škola je dužna osigurati uvjete za ostvarenje načela jednakosti i pravednosti.

Učitelji i stručni suradnici ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje mogu interferirati s mogućnošću objektivnoga prosuđivanja te etičkoga i profesionalnoga obavljanja radnih obveza.

Svim učiteljima i stručnim suradnicima treba osigurati jednake uvjete ostvarivanja profesionalnih obveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti i napredovanja.

Članak 7.

Od učitelja i stručnih suradnika očekuje se da odgovorno, savjesno i etički besprijekorno ispunjavaju svoje obveze prema učenicima i ostalim radnicima u Školi te da u svom djelovanju slijede načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, pristojnosti i tolerancije. Od svih učitelja i stručnih suradnika očekuje se djelovanje u duhu zajedničkih ciljeva Škole.

Članak 8.

Učitelju i stručnom suradniku jamči se pravo autonomnog djelovanja u izvođenju nastave i drugom stručnom radu u skladu s propisima, nastavnim planom i programom, nacionalnim i školskim kurikulumom. Svakom učitelju i stručnom suradniku jamči se stjecanje novih znanja te razvoj osobnih potencijala putem cjeloživotnog učenja u skladu s društvenim mogućnostima.

III. NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA

Članak 9.

Diskriminacija

Svakome je u Školi u svakom obliku zabranjeno izražavanje diskriminacije prema rasi ili etničkoj pripadnosti ili boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovnom stanju, članstvu u građanskoj udruzi, obrazovanju, društvenom položaju, bračnom ili obiteljskom statusu, dobi, zdravstvenom stanju, invaliditetu, genetskom naslijeđu, izražavanju ili spolnoj orijentaciji.

Članak 10.

Uznemiravanje

U cilju poštivanja ljudskoga dostojanstva svakoga radnika svaka vrsta uznemiravanja temeljena na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, imovinskom stanju, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju smatra se nedopustivom.

Za svrhe ovoga Etičkoga kodeksa uznemiravanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi koje ima za cilj ili koje stvarno predstavlja povredu osobnog dostojanstva, ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu života te osobe.

Uznemiravanjem se smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički kao i stvaranje neugodnih i neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti koje drugu osobu zastrašuju, vrijeđaju i ponižavaju. Stanje intoksikacije alkoholom ili drugim sredstvima ne može se smatrati olakotnom

okolnošću u slučajevima uznemiravanja jer i samo predstavlja ozbiljno kršenje Etičkoga kodeksa.

IV. PROFESIONALNA PRAVA I ODGOVORNOSTI UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA

Članak 11.

Odnos prema kolegama:

- Prava: svaki učitelj i stručni suradnik ravnopravno ima pravo biti saslušan i uvažavan od strane kolega tijekom iznošenja vlastitih stavova i uvjerenja.
- Svi učitelji i stručni suradnici, posebno oni netom zaposleni u školi, imaju pravo na pomoć i podršku od strane kolega iz kolektiva.
- Obaveze i odgovornosti: svi članovi kolektiva dužni su uvažavati mišljenja kolega i poticati kvalitetnu međusobnu komunikaciju i suradnju.
- Svi učitelji i stručni suradnici imaju zadaću štititi dobar glas kolega i struke.
- Odgovornost je na svakom učitelju i stručnom suradniku prihvatiti člana svog kolektiva uvažavajući tuđu osobnost i međusobne različitosti.

Članak 12.

Odnos prema učenicima:

Prava:

- Učitelji imaju pravo na rad u poticajnom radnom ozračju, te od učenika zahtijevati kulturno ponašanje i disciplinu na nastavi.
- Pravo je učitelja neopravdano ga ne ometati tijekom rada.
- Učitelji imaju pravo na sve informacije koje im mogu pomoći u radu s određenim učenicom.

Obveze i odgovornosti:

- Obveza je učitelja poštivati osobnost pojedinog učenika, vodeći brigu o njegovim interesima, sposobnostima, obiteljskim i socijalnim okolnostima.
- Učitelji imaju obvezu vlastitim primjerom poticati pozitivnu komunikaciju i međusobnu suradnju.
- Pohvalama, podrškom i strpljenjem učitelji imaju zadaću motivirati učenike u razvijanju radnih navika i napredovanju.
- Ocjenjivati učenička dostignuća pravodobno, pošteno, stručno i objektivno.
- Saslušati i uvažavati učenikovo mišljenje.

Članak 13.

Odnos prema roditeljima:

- Škola kao odgojno-obrazovna ustanova ima obvezu poticati suradnju s roditeljima u svrhu što kvalitetnijeg razvoja njihova djeteta odnosno učenika škole. Važno je suradnju odvijati kroz odnos međusobnog povjerenja i poštovanja.
- U odnosu prema roditeljima i skrbnicima radnik škole treba nastupati pristojno, nepristrano, savjesno i profesionalno.
- Kod obavljanja poslova radnik Škole treba primijeniti svoje stručno znanje na način da roditeljima i skrbnicima pomaže u ostvarivanju prava u djelatnosti odgoja i obrazovanja.

Članak 14.

Odnos prema radu:

- Obveza je svih radnika Škole odgovorno i savjesno izvršavati obveze. Učitelji imaju obvezu redovito pripremati nastavu.
- Izvoditi odgojno-obrazovni rad u skladu s ciljevima, zadaćama i standardima osnovnog odgoja i obrazovanja.
- Obradivati nastavne sadržaje na način prihvatljiv i razumljiv učenicima.
- Osnovna škola August Šenoa nastojat će svim radnicima Škole osigurati potrebite uvjete za stručna usavršavanja u svrhu unapređivanja nastave u skladu s mogućnostima.
- Radnici Škole dužni su čuvati povjerljive podatke o učenicima kao i podatke iznesene na Razrednim i Učiteljskim vijećima.
- Radnici Škole dužni su u Školu dolaziti primjerenom odjeveni.

V. POŠTIVANJE ETIČKOGA KODEKSA

Članak 15.

Postupanje prema odredbama ovoga Etičkoga kodeksa obveza je svih radnika u školskoj ustanovi. Za praćenje primjene odredaba Etičkog kodeksa i ispunjavanja obveza iz istog u Školi se osniva etičko povjerenstvo kom se mogu dostaviti pritužbe u pisanom obliku.

Članak 16.

Sva tijela Škole dužna su svako u okvirima svoje nadležnosti, brinuti se za ostvarenje i unapređenje etičkih standarda u Školi i provedbu Etičkog kodeksa. Radi savjetovanja Škole u pitanjima ostvarenja Etičkog kodeksa te razvoja i primjene etičkih standarda, u Školi se osniva etičko povjerenstvo.

Etičko povjerenstvo donosi mišljenja o načelnim pitanjima kao i o usklađenosti ponašanja u konkretnim slučajevima s načelima i odredbama Etičkog kodeksa.

Članak 17.

Etičko povjerenstvo imenuje ravnatelj uz suglasnost Učiteljskog vijeća, na rok od četiri godine.

Etičko povjerenstvo ima tri člana. Škola može odrediti i veći broj članova povjerenstva, ali ne više od pet.

Za svakog člana povjerenstva imenuje se jedan zamjenik.

Članak 18.

Postupak pred etičkim povjerenstvom pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Zahtjev za davanjem mišljenja mogu podnijeti: ravnatelj Škole, Učiteljsko vijeće, sindikat, Školski odbor i druga tijela Škole.

Ako se zahtjev za davanjem mišljenja odnosi na mišljenje o sukladnosti djelovanja ili ponašanja ravnatelja Škole s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, pokretač zahtjeva može se obratiti Učiteljskom vijeću koje će većinom glasova svih članova odlučiti hoće li se pokrenuti postupak pred etičkim povjerenstvom.

Zahtjev za davanjem mišljenja mora biti određen i mora točno opisati sljedeće:

- načelno pitanje o kojem je riječ;

- stvarne okolnosti slučaja i djelovanja odnosno ponašanja za sukladnost kojih se s načelima i pravilima Etičkog kodeksa traži mišljenje.

Uz zahtjev se mogu podnijeti i značajne isprave i materijal, kao i navodi o odredbama Etičkog kodeksa u vezi s kojima se osobito traži mišljenje.

Članak 19.

Nakon primitka zahtjeva, predsjednik etičkog povjerenstva saziva sastanak povjerenstva u roku 15 dana od dana primitka zahtjeva.

Povjerenstvo može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatna razjašnjenja i obavijesti.

Ako se u zahtjevu traži mišljenje o određenom slučaju, povjerenstvo može zatražiti očitovanje i razjašnjenje od osoba uključenih u slučaj.

Ako podnositelj zahtjeva traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog radnika Škole, tom se radniku mora omogućiti izjašnjavanje o navodima i iznošenje svojih obrazloženja.

Etičko povjerenstvo Škole svoje mišljenje daje isključivo na temelju navoda i podataka iz zahtjeva, priloga uz zahtjev i dodatnih razjašnjenja podnositelja zahtjeva i drugih osoba. Povjerenstvo ne provjerava navode iz zahtjeva i

očitovanja niti ima istražne ovlasti utvrđivati činjenice po vlastitoj pobudi. Ako se navodi o činjenicama iz zahtjeva i navodi o činjenicama iz očitovanja razlikuju, a o istinitosti spornih tvrdnji ne može se zaključiti iz materijala koji je podnesen u postupku, povjerenstvo će tu okolnost navesti u svom mišljenju te se ograničiti na davanje stajališta o načelnom pitanju.

Ako je u zahtjevu zatraženo mišljenje o sukladnosti određenog ponašanja s izričito navedenim odredbama Etičkog kodeksa, etičko povjerenstvo dužno je dati svoje mišljenje o sukladnosti s tim odredbama, no povjerenstvo je ovlašteno mišljenje proširiti i na sukladnost ponašanja s drugim načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Članak 20.

Mišljenje se donosi u pisanom obliku u roku 15 dana od dana primitka zahtjeva. Ako je povjerenstvo zatražilo dodatna razjašnjenja i obavijesti, taj se rok računa od njihova primitka, no i tada mišljenje mora biti dano najkasnije u roku 30 dana od dana primitka zahtjeva. Ovi rokovi ne teku za vrijeme godišnjih odmora i drugih razdoblja u kojima u Školi nema aktivnosti.

Mišljenje povjerenstva mora sadržavati sljedeće:

- opis zahtjeva i pitanja o kojima je povjerenstvo raspravljalo,
- navode o načelima i pravilima Etičkog kodeksa koje je u povodu zahtjeva povjerenstvo uzelo u obzir,
- stajalište povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili ne,
- razloge za mišljenje povjerenstva,
- podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili ne.

Ako je mišljenjem utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, ono može sadržavati i:

- ocjenu povjerenstva o stupnju nesukladnosti i težini povrjede etičkih načela uzrokovane takvim ponašanjem,
- stajalište povjerenstva o načinima na koje se moglo izbjeći nesukladnost ponašanja s Etičkim kodeksom i/ili o mjerama koje bi mogle doprinijeti da do takvih povrjeda u buduće ne dolazi.

Ako mišljenje nije dano jednoglasno, članovi povjerenstva koji su imali različito stajalište od većine, ovlašten su svoja izdvojena mišljenja priložiti uz mišljenje povjerenstva.

Iznimno, ako povjerenstvo zaključi da mu na temelju zahtjeva nije moguće donijeti svoje mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može donijeti mišljenje, predsjednik povjerenstva dužan je o tome izvijestiti podnositelja u roku 15 dana te detaljno navesti razloge za ne donošenje mišljenja.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 21.

Ovaj etički kodeks stupa na snagu 8 dana od dana objave na oglasnoj ploči i web stranici Škole.

Stupanjem na snagu ovog etičkog kodeksa prestaje vrijediti etički kodeks donesen na sjednici Školskog odbora 10. veljače 2009 godine.

Predsjednica Školskog odbora
Mirna Lišnić

Klasa:003-05/15-01-17

Urebroj:2158-20/15-01-01